

1. Algemene bepalingen

In deze bijlage zijn alle ruilvoeten opgenomen die van toepassing zijn bij gebruikmaking van de keuzemogelijkheden bij pensionering uit hoofdstuk 5. Ook staan de afkoopvoeten in deze bijlage vermeld. De ruil- en afkoopvoeten gelden per 1 januari 2020 en zijn geldig tot en met uiterlijk 31 december 2021. Iedere twee jaar beoordeelt de Raad van Bestuur, gehoord de raadgevend actuaaris, of deze ruil- en afkoopvoeten aanpassing behoeven, tenzij de Raad van Bestuur een eerdere wijziging noodzakelijk acht.

De ruil- en afkoopvoeten zijn voor mannen en vrouwen gelijk en zijn vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid.

De bepaling van de leeftijd gebeurt in maanden nauwkeurig waarbij wordt verondersteld dat de verzekerde is geboren op de eerste dag van de maand volgend op de geboortedatum. De ruil- en afkoopvoeten zijn vermeld voor gehele leeftijden. Bij een tussenliggende leeftijd wordt lineair geïnterpoleerd tussen de omliggende ruil- en afkoopvoeten.

Voor de toepassing van de ruilvoeten behorende bij de keuzemogelijkheden bij pensionering wordt de volgende volgorde aangehouden:

- a. uitruilen van ouderdomspensioen in partnerpensioen (artikel 20);
- b. vervroegen van het volledige of een gedeelte van het ouderdomspensioen (artikel 17 en 18);
- c. uitruilen van partnerpensioen in ouderdomspensioen (artikel 19);
- d. een extra hoge tijdelijke uitkering vóór de AOW-gerechtigde leeftijd in verband met het ontbreken van de AOW (AOW-overbrugging) (art. 21.4b)
- e. gebruikmaken van de hoog-laagregeling (artikel 21).

De berekeningsuitkomsten in de voorbeelden zijn afgerond in gehele euro's.

2. Keuzemogelijkheden bij pensionering

Uitruilen van ouderdomspensioen in partnerpensioen (artikel 20)

Uitruil van opgebouwd ouderdomspensioen met ingangleeftijd 68 jaar in levenslang partnerpensioen kan plaatsvinden bij beëindiging van de deelneming en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdomspensioen. Met de onderstaande tabel wordt het partnerpensioen berekend dat wordt verkregen door uitruil van het opgebouwde ouderdomspensioen.

Levenslang partnerpensioen in euro's dat wordt verkregen bij de uitruil van €1 aan ouderdomspensioen

Leeftijd bij uitruil	Partnerpensioen	Leeftijd bij uitruil	Partnerpensioen	Leeftijd bij uitruil	Partnerpensioen
18	3,410	35	3,009	52	2,757
19	3,380	36	2,989	53	2,753
20	3,352	37	2,970	54	2,751
21	3,325	38	2,950	55	2,752
22	3,298	39	2,931	56	2,755
23	3,273	40	2,913	57	2,760
24	3,249	41	2,895	58	2,769
25	3,225	42	2,877	59	2,780
26	3,202	43	2,860	60	2,795
27	3,180	44	2,844	61	2,814
28	3,157	45	2,829	62	2,837
29	3,135	46	2,815	63	2,865
30	3,113	47	2,802	64	2,898
31	3,091	48	2,790	65	2,936
32	3,070	49	2,780	66	2,982
33	3,049	50	2,771	67	3,036
34	3,029	51	2,763	68	3,103

Voorbeeld

Een deelnemer gaat met 63 jaar met pensioen. Hij heeft een ouderdomspensioen opgebouwd van € 35.000 per jaar. Van dit ouderdomspensioen (met een ingangleeftijd van 68 jaar) wil hij € 1.000 per jaar omzetten naar partnerpensioen. Zijn ouderdomspensioen wordt door de uitruil verlaagd naar $(€ 35.000 - € 1.000) = € 34.000$ per jaar. Door de uitruil wordt een extra partnerpensioen van $€ 1.000 \times 2,865 = € 2.865$ per jaar verkregen.

b. Vervroegen van het volledige of een gedeelte van het ouderdomspensioen (artikel 17 en 18)

In onderstaande tabel staat het percentage waarmee het opgebouwde ouderdomspensioen wordt verminderd, als de (gewezen) deelnemer de ingang van het pensioen wil vervroegen.

Leeftijd (gewezen) deelnemer	68	67	66	65	64	63	62	61	60
Actuariële reductie in %	0,000	5,556	10,571	15,117	19,253	23,031	26,492	29,674	32,608

Leeftijd (gewezen) deelnemer	59	58	57	56	55
Actuariële reductie in %	35,321	37,836	40,174	42,352	44,386

Voorbeeld

Een (gewezen) deelnemer gaat met 63 jaar volledig met pensioen. Hij heeft een ouderdomspensioen van € 10.000 per jaar opgebouwd met een ingangleeftijd van 68 jaar. Door de vervroeging van de pensioeningang van 68 jaar naar 63 jaar wordt zijn ouderdomspensioen verlaagd naar € 10.000 x (100% - 23,031%) = € 7.697 per jaar (het ouderdomspensioen wordt vijf jaar eerder uitgekeerd). Het partnerpensioen wordt niet aangepast.

c. Uitrusten van partnerpensioen in ouderdomspensioen (artikel 19)

Met de onderstaande tabel kan worden berekend hoeveel ouderdomspensioen wordt verkregen door uitrusten van opgebouwd levenslang partnerpensioen.

Ouderdomspensioen in euro's dat wordt verkregen bij de uitrusten van €1 aan partnerpensioen

Leeftijd (gewezen) deelnemer	68	67	66	65	64	63	62	61	60	59	58	57
Ruilvoet	0,336	0,324	0,312	0,301	0,290	0,280	0,270	0,260	0,251	0,242	0,233	0,225

Voorbeeld

Een (gewezen) deelnemer gaat met 63 jaar met pensioen. De (gewezen) deelnemer wil op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen zijn opgebouwde partnerpensioen volledig uitrusten voor ouderdomspensioen. De (gewezen) deelnemer heeft opgebouwd een ouderdomspensioen van € 10.000 met een ingangleeftijd van 68 jaar en een partnerpensioen van € 4.000.

Zijn ouderdomspensioen wordt door de vervroeging van de ingangleeftijd eerst verlaagd naar € 10.000 x (100% - 23,031%) = € 7.697 per jaar (het ouderdomspensioen wordt vijf jaar eerder uitgekeerd). Dit bedrag is actuariael verlaagd volgens tabel 2b.

De uitrusten van het partnerpensioen levert vervolgens € 4.000 x 0,280 = € 1.120 aan extra ouderdomspensioen met een ingangleeftijd van 63 jaar op. Na de uitrusten heeft de (gewezen) deelnemer recht op een ouderdomspensioen van € 8.817 en is geen levenslang partnerpensioen meer verzekerd.

d. Een extra hoge tijdelijke uitkering vóór de AOW-gerechtigde leeftijd in verband met het ontbreken van de AOW (AOW-overbrugging) (art. 21.4b)

In onderstaande tabel zijn de ruilvoeten opgenomen voor omzetting van €1 direct ingaand ouderdompensioen in tijdelijk ouderdompensioen tot de AOW-gerechtigde leeftijd. De hoogte van de mogelijke AOW-overbrugging, die gelijk is aan eenmaal of tweemaal de nog niet ingegane AOW, wordt vermeld in bijlage 4.

Tijdelijk ouderdompensioen in euro's dat wordt verkregen bij de uitruil van € 1 aan ouderdompensioen

Leeftijd bij uitruil	66	66 + 4 mnd	66 + 7 mnd	66 + 10 mnd	67
57	2,998	2,899	2,829	2,762	2,720
58	3,255	3,134	3,048	2,968	2,916
59	3,585	3,432	3,326	3,226	3,163
60	4,026	3,826	3,689	3,561	3,480
61	4,644	4,368	4,181	4,010	3,904
62	5,572	5,161	4,890	4,646	4,497
63	7,120	6,431	5,995	5,615	5,388
64	10,217	8,792	7,959	7,270	6,874
65	19,513	14,703	12,409	10,734	9,847
66	0,000	56,323	32,184	22,529	18,774

Voorbeeld

Een (gewezen) deelnemer gaat met 63 jaar met pensioen. Hij heeft een ouderdompensioen van € 10.000 per jaar opgebouwd met een ingangsheeftijd van 68 jaar. De (gewezen) deelnemer wenst tot zijn AOW-gerechtigde leeftijd van 67 jaar een extra verhoogde uitkering te ontvangen ter overbrugging van de nog niet ingegane AOW. De (gewezen) deelnemer wil een AOW overbrugging ter grootte van tweemaal de AOW ontvangen. Voor de eenvoud gaan wij ervan uit dat deze overbrugging € 20.000 per jaar bedraagt (de feitelijke bedragen worden vermeld in bijlage 4).

Door de vervroeging van de pensioeningang van 68 jaar naar 63 jaar wordt het ouderdompensioen verlaagd naar € 10.000 x (100% - 23,031%) = € 7.697 per jaar (het ouderdompensioen wordt vijf jaar eerder uitgekeerd). Dit bedrag is actuariael verlaagd volgens tabel 2b.

De AOW overbrugging kost € 20.000 / 5,388 = € 3.712 ouderdompensioen. Per saldo bedraagt het ouderdompensioen € 7.697 - € 3.712 = € 3.985 per jaar. Het partnerpensioen wordt niet aangepast.

De uitkering bedraagt dan zolang de (gewezen) deelnemer leeft:

Levenslang ouderdompensioen vanaf 63 jaar	€ 3.985 per jaar
AOW overbrugging van 63 tot 67 jaar	€ 20.000 per jaar

e. Gebruikmaken van de hoog-laagregeling (artikel 21)

Het ouderdomspensioen kan in plaats van het oorspronkelijke (gelijkblijvende) ouderdomspensioen ook volgens de hoog-laagregeling uitgekeerd worden. Dit wil zeggen dat gedurende een bepaalde periode eerst een hogere uitkering wordt uitgekeerd en vervolgens levenslang een lagere uitkering.

Er zijn twee mogelijkheden:

- 1) de hoge uitkering wordt 5 jaar uitgekeerd;
- 2) de hoge uitkering wordt 10 jaar uitgekeerd.

1) Hoge uitkering gedurende 5 jaar

De lage uitkering bedraagt 75% van de hoge uitkering. In onderstaande tabel staat de ruilvoet van de hoge respectievelijk lage uitkering die wordt toegepast op de oorspronkelijke gelijkblijvende uitkering van het ouderdomspensioen.

Ouderdomspensioen in euro's dat wordt verkregen bij de omzetting van € 1 ouderdomspensioen

	Hoog	Laag
57	1,253	0,940
58	1,251	0,938
59	1,249	0,937
60	1,247	0,935
61	1,244	0,933
62	1,241	0,931
63	1,238	0,929
64	1,235	0,926
65	1,232	0,924
66	1,229	0,922
67	1,225	0,919
68	1,221	0,916

Voorbeeld

Een (gewezen) deelnemer gaat met 63 jaar met pensioen. Hij heeft een ouderdomspensioen van € 10.000 per jaar opgebouwd met een ingangsstijfheid van 68 jaar. De (gewezen) deelnemer besluit om eerst gedurende 5 jaar een hoge uitkering te ontvangen en vervolgens een lage uitkering.

Door de vervroeging van de pensioeningang van 68 jaar naar 63 jaar wordt het ouderdomspensioen verlaagd naar € 10.000 x (100% - 23,031%) = € 7.697 (het ouderdomspensioen wordt vijf jaar eerder uitgekeerd). Dit bedrag is actuariael verlaagd volgens de tabel zoals vermeld onder 2b.

Met de hoog-laag regeling bedraagt de hoge uitkering € 7.697 x 1,238 = € 9.529 en de lage uitkering € 7.697 x 0,929 = € 7.151. De (gewezen) deelnemer ontvangt 5 jaar lang € 9.529 en daarna € 7.151. De genoemde bedragen worden uitgekeerd zolang hij in leven is. Het partnerpensioen wordt niet aangepast

2) Hoge uitkering gedurende 10 jaar

De lage uitkering bedraagt 75% van de hoge uitkering. In onderstaande tabel staat de ruilvoet hoge respectievelijk lage uitkering van de oorspronkelijke gelijkblijvende uitkering van het ouderdomspensioen.

Ouderdomspensioen in euro's dat wordt verkregen bij de omzetting van € 1 ouderdomspensioen

	Hoog	Laag
57	1,188	0,891
58	1,184	0,888
59	1,180	0,885
60	1,176	0,882
61	1,172	0,879
62	1,168	0,876
63	1,163	0,872
64	1,159	0,869
65	1,153	0,865
66	1,148	0,861
67	1,143	0,857
68	1,137	0,853

Voorbeeld

Een (gewezen) deelnemer gaat met 63 jaar met pensioen. Hij heeft een ouderdomspensioen van € 10.000 per jaar opgebouwd met een ingangleeftijd van 68 jaar. De (gewezen) deelnemer besluit om eerst gedurende 10 jaar een hogere uitkering te ontvangen en vervolgens een lagere uitkering.

Door de vervroeging van de pensioeningang van 68 jaar naar 63 jaar wordt het ouderdomspensioen verlaagd naar € 10.000 x (100% - 23,031%) = € 7.697 (het ouderdomspensioen wordt vijf jaar eerder uitgekeerd). Dit bedrag is actuariael verlaagd volgens de tabel zoals vermeld onder 2b.

Met de hoog-laagregeling bedraagt de hoge uitkering € 7.697 x 1,163 = € 8.952 en de lage uitkering € 7.697 x 0,872 = € 6.712. De (gewezen) deelnemer ontvangt 10 jaar lang € 8.952 en daarna € 6.712. De genoemde bedragen worden uitgekeerd zolang hij in leven is. Het partnerpensioen wordt niet aangepast.

3. Afkoopvoet kleine pensioenen

a. Afkoop ouderdomspensioen en partnerpensioen

Als het Pensioenfonds besluit om het pensioen af te kopen op grond van artikel 7.11, 12.3b of 14.3 dan krijgt de rechthebbende in plaats van pensioen een afkoopsom. De hoogte van de afkoopsom is afhankelijk van de soort pensioenuitkering en is te berekenen met onderstaande tabel.

Afkoopvoet per €1 pensioen

Leeftijd	Ouderdoms pensioen ingaand op 68 jaar	Meeverzekerd Partnerpensioen	Ingegaan Partnerpensioen	Leeftijd	Ouderdoms pensioen ingaand op 68 jaar	Meeverzekerd Partnerpensioen	Ingegaan Partnerpensioen
18	11,4504	2,3455	49,5189	60	16,1973	3,9813	24,4607
19	11,5491	2,3880	49,0583	61	16,3621	3,9890	23,7359
20	11,6485	2,4303	48,5918	62	16,5347	3,9931	23,0075
21	11,7483	2,4726	48,1188	63	16,7159	3,9933	22,2740
22	11,8485	2,5148	47,6394	64	16,9071	3,9891	21,5363
23	11,9490	2,5569	47,1535	65	17,1094	3,9805	20,7949
24	12,0500	2,5989	46,6609	66	17,3252	3,9669	20,0510
25	12,1513	2,6409	46,1613	67	17,5565	3,9477	19,3048
26	12,2529	2,6829	45,6553	68	17,8042	3,9115	18,5558
27	12,3549	2,7254	45,1424	69	17,0634	3,8821	17,8076
28	12,4571	2,7684	44,6230	70	16,3246	3,8472	17,0591
29	12,5596	2,8116	44,0969	71	15,5876	3,8074	16,3105
30	12,6626	2,8551	43,5640	72	14,8562	3,7606	15,5646
31	12,7657	2,8991	43,0239	73	14,1296	3,7079	14,8198
32	12,8693	2,9433	42,4768	74	13,4092	3,6490	14,0789
33	12,9731	2,9879	41,9222	75	12,6967	3,5839	13,3431
34	13,0774	3,0327	41,3612	76	11,9939	3,5119	12,6144
35	13,1820	3,0775	40,7933	77	11,3032	3,4323	11,8946
36	13,2870	3,1226	40,2181	78	10,6260	3,3456	11,1864
37	13,3924	3,1681	39,6358	79	9,9642	3,2523	10,4903
38	13,4983	3,2138	39,0465	80	9,3179	3,1533	9,8079
39	13,6046	3,2597	38,4501	81	8,6929	3,0471	9,1469
40	13,7116	3,3056	37,8466	82	8,0921	2,9328	8,5075
41	13,8191	3,3513	37,2363	83	7,5131	2,8143	7,8913
42	13,9275	3,3967	36,6194	84	6,9609	2,6911	7,3014
43	14,0366	3,4418	35,9955	85	6,4340	2,5653	6,7358
44	14,1466	3,4864	35,3644	86	5,9368	2,4368	6,2008
45	14,2578	3,5300	34,7275	87	5,4706	2,3060	5,6989
46	14,3699	3,5731	34,0835	88	5,0361	2,1737	5,2330
47	14,4837	3,6147	33,4344	89	4,6312	2,0422	4,7944
48	14,5991	3,6548	32,7791	90	4,2581	1,9131	4,3920
49	14,7160	3,6937	32,1172	91	3,9185	1,7863	4,0275
50	14,8347	3,7312	31,4487	92	3,6030	1,6649	3,6884

Leeftijd	Ouderdoms pensioen ingaand op 68 jaar	Meeverzekerd Partnerpensioen	Ingegaan Partnerpensioen
51	14,9554	3,7671	30,7742
52	15,0789	3,8008	30,0946
53	15,2051	3,8323	29,4096
54	15,3341	3,8619	28,7180
55	15,4666	3,8890	28,0213
56	15,6031	3,9133	27,3193
57	15,7436	3,9352	26,6119
58	15,8892	3,9538	25,8993
59	16,0405	3,9689	25,1828

Leeftijd	Ouderdoms pensioen ingaand op 68 jaar	Meeverzekerd Partnerpensioen	Ingegaan Partnerpensioen
93	3,3157	1,5500	3,3805
94	3,0554	1,4426	3,1028
95	2,8210	1,3399	2,8541
96	2,6110	1,2445	2,6330
97	2,4241	1,1567	2,4380
98	2,2586	1,0772	2,2670
99	2,1128	1,0044	2,1174
100	1,9843	0,9385	1,9853

Als het Pensioenfonds overgaat tot afkoop van kleine pensioenen van een gewezen deelnemer jonger dan 68 jaar, wordt in verband met de afkoop van het meeverzekerd wezenpensioen de afkoopsom voor het meeverzekerd partnerpensioen verhoogd met 5%. Bij afkoop van kleine pensioenen op de pensioendatum, is de afkoopsom van het meeverzekerd wezenpensioen nihil.

Voorbeeld

De afkoopsom is afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer op het moment van afkoop. In plaats van de oorspronkelijke aanspraak op ouderdomspensioen op 68-jarige leeftijd krijgt de deelnemer een bedrag ineens. Voor de bepaling van de hoogte van dat bedrag, wordt de oorspronkelijke aanspraak vermenigvuldigd met de bij de leeftijd behorende afkoopvoet.

Stel dat op 63-jarige leeftijd het ouderdomspensioen van een gewezen deelnemer wordt afgekocht. Zijn aanspraak op ouderdomspensioen ingaande op 68-jarige leeftijd is € 100 en zijn aanspraak op partnerpensioen is € 50. In plaats van deze pensioenaanspraken krijgt de deelnemer een bedrag ineens ter grootte van € 100 x 16,7159 + (€ 50 x 3,9933 x 1,05) = € 1.881.

b. Afkoop wezenpensioen

Als het Pensioenfonds besluit om het pensioen af te kopen op grond van artikel 9.11 dan krijgt de rechthebbende in plaats van pensioen een afkoopsom. De hoogte van de afkoopsom is te berekenen met onderstaande tabel.

Afkoopvoet per €1 pensioen

Leeftijd medeverzekerde	Ingegaan wezenpensioen	Leeftijd medeverzekerde	Ingegaan wezenpensioen
0	23,1803	14	12,0672
1	22,4449	15	11,2022
2	21,7010	16	10,3271
3	20,9484	17	9,4418
4	20,1871	18	8,5461
5	19,4168	19	7,6400
6	18,6376	20	6,7234
7	17,8493	21	5,7960
8	17,0517	22	4,8578
9	16,2449	23	3,9086
10	15,4286	24	2,9484
11	14,6028	25	1,9770
12	13,7674	26	0,9942
13	12,9223	27	0

